

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Natura 2000 területek finanszírozási lehetőségei az EMVA forrásaiból

NATURA 2000 FINANSZÍROZÁS
EU finanszírozási lehetőségek a 2014-2020 időszakban
2013. Szeptember 10

Balczó Bertalan

Vidékfejlesztési Minisztérium, Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály

Célkitűzések, prioritások

A KAP átfogó keretén belül a vidékfejlesztés támogatásának az alábbi **célkitűzések** megvalósításához kell hozzájárulnia:

Versenyképes mezőgazdaság

a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó fellépés;

a vidéki térségek kiegyensúlyozott területfejlesztése.

Célkitűzések, prioritások

1. A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdészetben és a vidéki térségekben

1.a Az innovációnak és a tudásbázis gyarapításának az ösztönzése a vidéki térségekben.

1.b A kapcsolatok erősítése a mezőgazdaság és az erdészet, valamint a kutatás és az innováció között.

1.c Az egész életen át tartó tanulás és a szakképzés előmozdítása a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban.

2. A versenyképesség fokozása a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében és a mezőgazdasági üzemek életképességének javítása

2.a A Szerkezetátalakítás megkönnyítése a jelentős strukturális problémákkal küzdő mezőgazdasági üzemekben, nevezetesen a csekély piaci jelenléttel rendelkező üzemekben, bizonyos ágazatokban működő piacorientált üzemekben és azon üzemekben, amelyek esetében a mezőgazdasági tevékenységek diverzifikálására van szükség.

2.a.b A szerkezetátalakítás megkönnyítése az élelmiszer-feldolgozás területén

2.b A generációs megújulás előmozdítása a mezőgazdasági ágazatban.

3. Az élelmiszerlánc szervezésének és a kockázatkezelésnek a mezőgazdaság terén történő előmozdítása

3.a Az elsődleges termelők megfelelőbb integrálása az élelmiszerláncba a minőségrendszerek, a helyi piacokon és a rövid ellátási láncokon keresztül folytatott promóció, a termelői csoportok és a szakmaközi szervezetek révén.

3.b A mezőgazdasági üzemekben megvalósuló kockázatkezelés támogatása.

4. A mezőgazdaságtól és az erdészettől függő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása

4.a A biológiai sokféleségnek többek között a Natura 2000 területeken és a jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodás tekintetében történő helyreállítása és megőrzése, valamint az európai tájak állapotának helyreállítása és megőrzése.

4.b A vízgazdálkodás javítása.

4.c A talajgazdálkodás javítása.

5. Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint az alacsony széndioxid kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaihoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása

5.a A mezőgazdaság általi vízfelhasználás hatékonyságának fokozása.

5.b A mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozó iparág általi energiafelhasználás hatékonyságának fokozása.

5.c A megújuló energiaforrások, a melléktermékek, a hulladékok, a maradékok és más, nem élelmiszer jellegű nyersanyagok biogazdasági célokra történő szállításának és felhasználásának megkönnyítése.

5.d A mezőgazdaságból származó dinitrogén-oxid- és metánkibocsátás csökkentése.

5.e A szénmegkötés előmozdítása a mezőgazdaságban és az erdészetben.

6. A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben

6.a Segítségnyújtás a diverzifikáláshoz, új kisvállalkozások alapításához és a munkahelyteremtéshez.

6.b A helyi fejlesztés előmozdítása a vidéki térségekben.

6.c Az információs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőbbé tétele, használatának előmozdítása, és minőségének javítása a vidéki térségekben.

Intézkedések és azok kapcsolódása a PAF-hoz

A 4. és 5. prioritás szempontjából különös jelentőséggel bíró intézkedések

- 22. cikk – Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások
 - 23. cikk – Erdősítés és fásítás
 - 24. cikk – Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
 - 26. cikk – Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
 - 29. cikk – Agrár-környezetvédelemi és éghajlattal kapcsolatos műveletek
 - 30. cikk – Ökológiai termelés
 - 31. cikk – Natura 2000 kifizetések és a víz-keretirányelvhez kapcsolódó kifizetések
 - 35. cikk – Erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatások, erdővédelem
21. Cikk – Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása a vidéki térségekben

Több uniós prioritás szempontjából különös jelentőséggel bíró intézkedések

- 16. cikk – Tanácsadási szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások
- 18. cikk – Beruházások tárgyi eszközökbe

Intézkedések és azok kapcsolódása a PAF-hoz

Gazdálkodással érintett gyepes élőhely-típusok természetvédelmi kezeléséhez kapcsolódó **célzott (élőhely-specifikus) előírások alkalmazása**

Közösségi jelentőségű fajok megőrzéséhez kapcsolódó **célzott gazdálkodási előírások** alkalmazása

Közösségi jelentőségű fajok és élőhely-típusok megőrzéséhez kapcsolódó **általános gazdálkodási előírások alkalmazása**

Gazdálkodással érintett gyepes élőhely-típusok állapotának javítását, közösségi jelentőségű fajok megőrzését célzó **élőhely-fejlesztési beavatkozások**

Közösségi jelentőségű fajok és élőhely-típusok megőrzése érdekében bevezetett területalapú gazdálkodási, **földhasználati korlátozások kompenzációja**

Fenntartási tervvel még nem **rendelkező Natura 2000 területek fenntartási terveinek összeállítása**, meglévő fenntartási terveinek felülvizsgálata, kiegészítése

Zonális AKG

Zonális AKG

Horizontális AKG

Nem termelő beruházások

Natura 2000 kompenzáció

Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása

A Natura 2000 hálózat szempontjából kiemelt jelentőségű intézkedések

Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása a vidéki térségekben

a **NATURA 2000 területek** és egyéb, magas természeti értéket képviselő területek védelmére és kezelésére vonatkozó **tervek kidolgozása** és naprakésszé tétele;

- 244 terület (480 ezer hektár) fenntartási terv készítése folyamatban
- Alap a Natura-specifikus támogatási jogcímek kidolgozásához

Beruházások tárgyi eszközökbe

a fajok és élőhelyek védettségi állapotához, illetve valamely Natura 2000 terület vagy egyéb, a programban meghatározásra kerülő, jelentős természeti értéket képviselő rendszerek közjóléti értékének növeléséhez kapcsolódó **nem termelő beruházások**.

- Idén már nem került megnyitásra az ÚMVP jogcím
- Érintett területek támogathatóságának fenntartása, kiterjesztés (pl.: kunhalmok gyepesítése)

A Natura 2000 hálózat szempontjából kiemelt jelentőségű intézkedések

Natura 2000 kifizetések és a víz-keretirányelvhez kapcsolódó kifizetések

a 92/43/EGK, a 2009/147/EK és a 2000/60/EK irányelv végrehajtásával összefüggő hátrányok következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel ellentételezése;

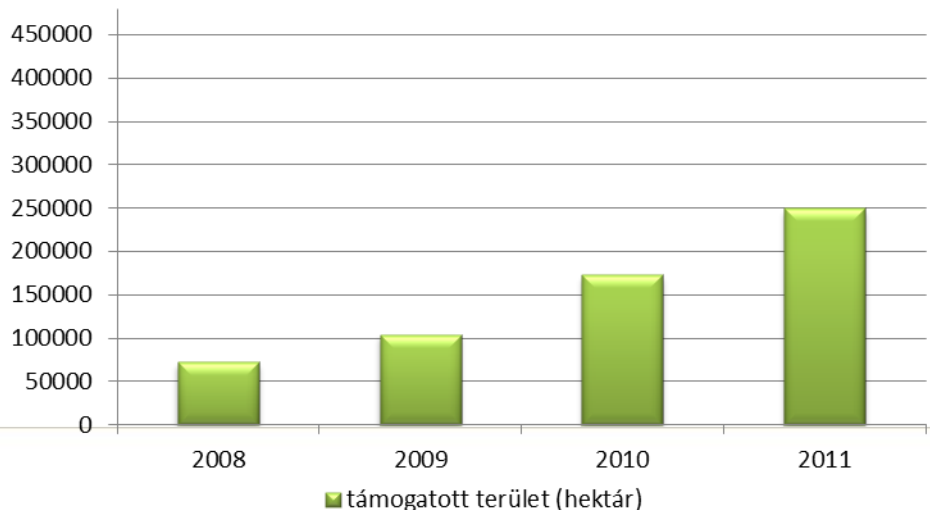
Új elem:

egyéb olyan körülhatárolt természetvédelmi területek, amelyeken a gazdálkodásra vagy az erdőkre alkalmazandó környezetvédelmi korlátozások vannak érvényben (a Natura 2000 hálózathoz tartozóként kijelölt területek 5 %-áig)

- Kevés tagállam alkalmazza,
- Hazánkban 270 ezer hektár,

Feladat:

- Kifizetési összeg felülvizsgálata,
- Előírások áttekintése

A Natura 2000 hálózat szempontjából kiemelt jelentőségű intézkedések

Agrár-környezetvédelemi és éghajlattal kapcsolatos műveletek

- Kötelező elem a VP-ben minden tagállam számára
- Önkéntes vállalások ellentételezése; 5-7 évig terjedő időszak

Változás:

- Tranzakciós költségek fedezésére is fordíthatóak a kifizetések (20-30%)
- Ökológiai gazdálkodás külön intézkedés keretében

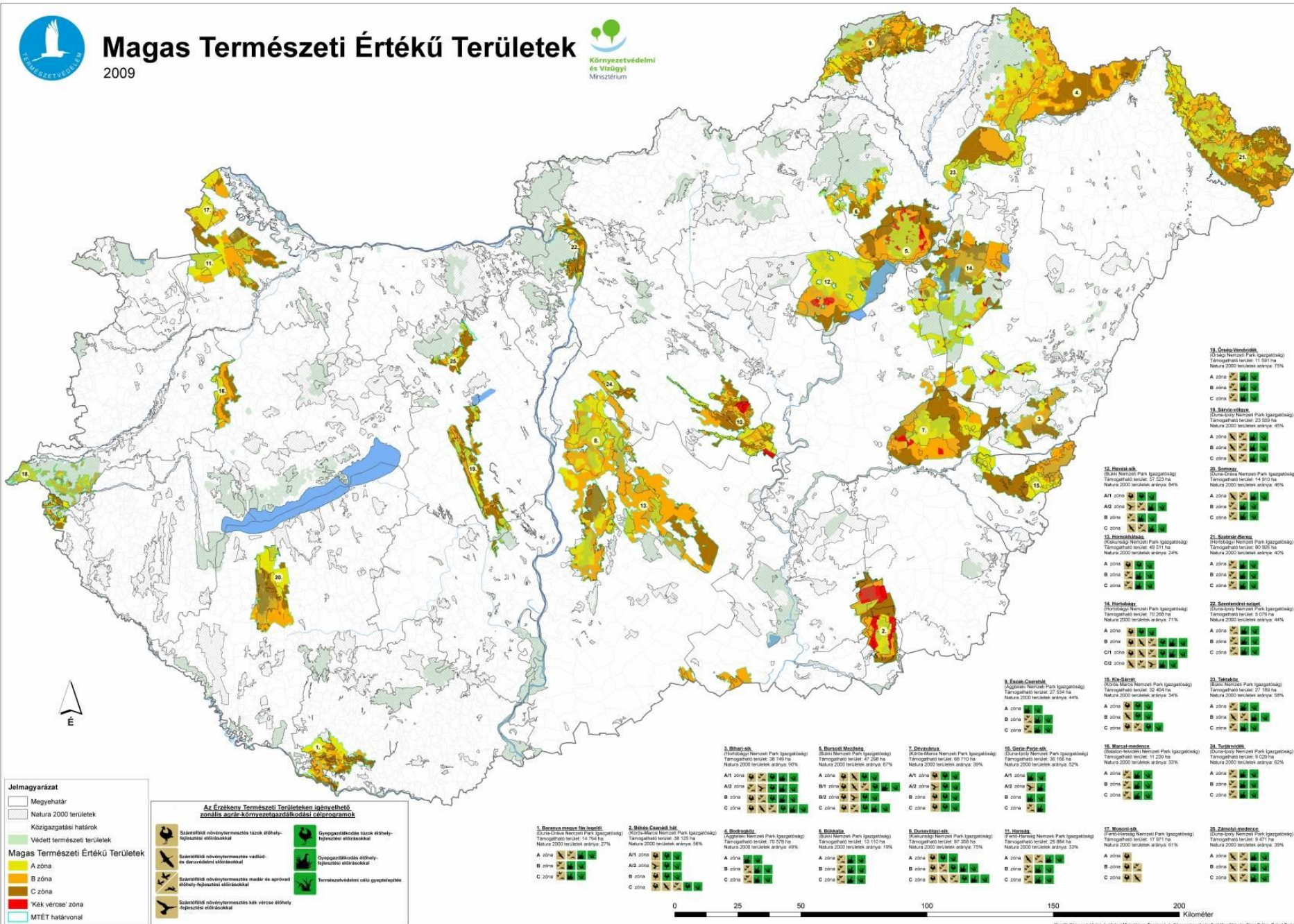
Jelenleg 50 Mrd Ft/év felhasználásával

zonális MTÉT célprogramok 200 ezer hektár területen (Natura 2000 átfedések)

Magas Természeti Értékű Területek

2009

0 25 50 100 150 200 Kilométer

Készít: Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Terület- és Környezetgazdálkodási Igazgatóság, Igazgatóság

Az EMVA források felhasználását definiáló Vidékfejlesztési Program kidolgozása

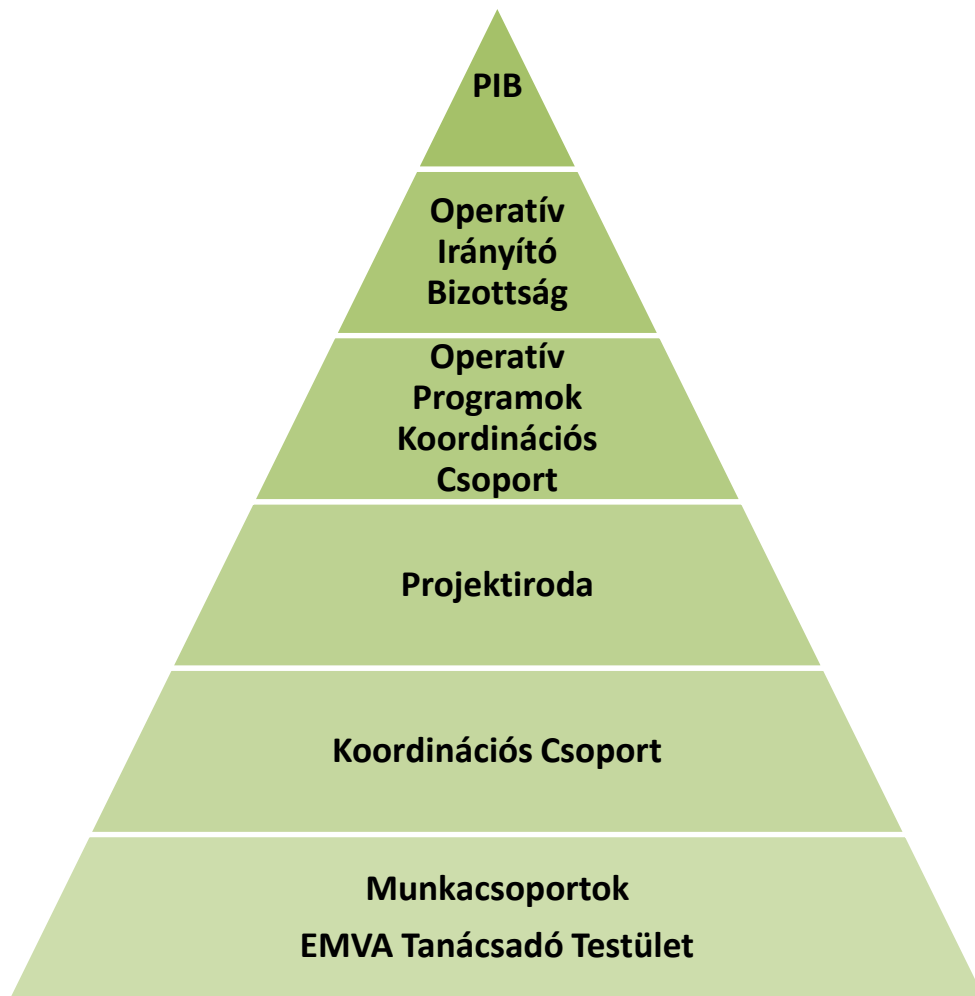
1600/2012. (XII. 17.) Korm. Határozat a 2014–2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról

Vidékfejlesztés, halászat (EMVA, EHA) szakmai tartalom meghatározásáért első helyen felelős tárca: VM;

Irányító Hatóság: VM

A vidékfejlesztési miniszter 5/B/2013. (III. 26.) utasítása a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó európai uniós társfinanszírozású Vidékfejlesztési Program és Magyar Halgazdálkodási Operatív Program előkészítéséről, megalkotásáról és az ahhoz kapcsolódó irányítási rendről, valamint a Környezeti és Energetikai Hatékonysági Operatív Programmal való együttműködésről

Az EMVA források felhasználását definiáló Vidékfejlesztési Program kidolgozása

2013. május 31.

- VP első tartalmi változat

2013. szeptember 30.

- VP-társadalmi és bizottsági egyeztetésre menő változat

2013. december 31.

- VP bizottsági és Kormány elfogadásra előkészített változat

2014. 1. félév

- VP végleges változat
- VP elfogadás (Kormány, Bizottság)

Az EMVA források

- A hét év alatt összesen mintegy 3.440 millió euró érkezik folyó áron számolva a vidékfejlesztés keretében Magyarországra.
- A kevésbé fejlett régiók esetében 75%-os a társfinanszírozási arány (eredeti javaslatban 85%), a fejlett régiókban pedig 53% (eredeti javaslatban 50%).
- A teljesítménytartalék mértéke 7%-ra nőtt. (Abban az esetben osztható ki, ha a Partnerségi Megállapodásban vállalt, egyes uniós prioritásokhoz kapcsolódó mérföldkövek teljesülnek.)

Az EMVA források legalább **25 %-át** az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással, valamint a földgazdálkodással kapcsolatos tevékenységekre kell fordítani az AKG, ökológiai termelés, Természeti Hátránnyal Érintett Területek, Natura, beruházások és erdészeti intézkedések keretében

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Az EMVA források allokációja a prioritások tükrében

1. A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdészetben és a vidéki térségekben

1.a Az innovációnak és a tudásbázis gyarapításának az ösztönzése a vidéki térségekben.

1.b A kapcsolatok erősítése a mezőgazdaság és az erdészet, valamint a kutatás és az innováció között.

1.c Az egész életen át tartó tanulás és a szakképzés előmozdítása a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban.

3%

2. A versenyképesség fokozása a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében és a

3. Az élelmiszerlánc szervezésének és a kockázatkezelésnek a mezőgazdaság terén történő előmozdítása

3.a Az elsődleges termelők megfelelőbb integrálása az élelmiszerláncba a minőségrendszerek, a helyi piacokon és a rövid ellátási láncokon keresztül folytatott promóció, a termelői csoportok és a szakmaközi szervezetek révén.

3.b A mezőgazdasági üzemekben megvalósuló kockázatkezelés támogatása.

3%

4. A mezőgazdaságtól és az erdészettől függő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása

4.a A biológiai sokféleségnek többek között a Natura 2000 területeken és a jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodás tekintetében történő helyreállítása és

26%

5. Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint az alacsony széndioxid kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaihoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása

5.a A mezőgazdaság általi vízfelhasználás hatékonyságának fokozása.

5.b A mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozó iparág általi energiafelhasználás hatékonyságának fokozása.

5.c A megújuló energiaforrások, a melléktermékek, a hulladékok, a maradékok és más, nem élelmiszer jellegű nyersanyagok biogazdasági célokra történő szállításának és felhasználásának megkönnyítése.

5.d A mezőgazdaságból származó dinitrogén-oxid- és metánkibocsátás csökkentése.

5.e A szénmegkötés előmozdítása a

5%

6. A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben

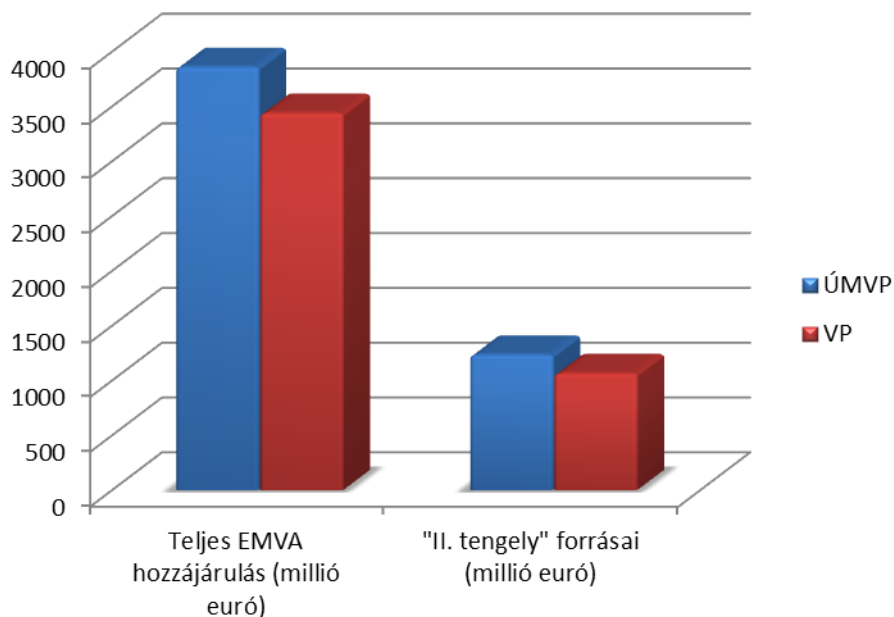
6.a Segítségnyújtás a diverzifikáláshoz, új kisvállalkozások alapításához és a munkahelyteremtéshez.

6.b A helyi fejlesztés előmozdítása a vidéki térségekben.

17%

Az EMVA források allokációja a prioritások tükrében

	Teljes EMVA hozzájárulás (millió euró)	"II. tengely" forrásai (millió euró)	%
ÚMVP	3860	1235,2	32%
VP	3440	1066,4	31%

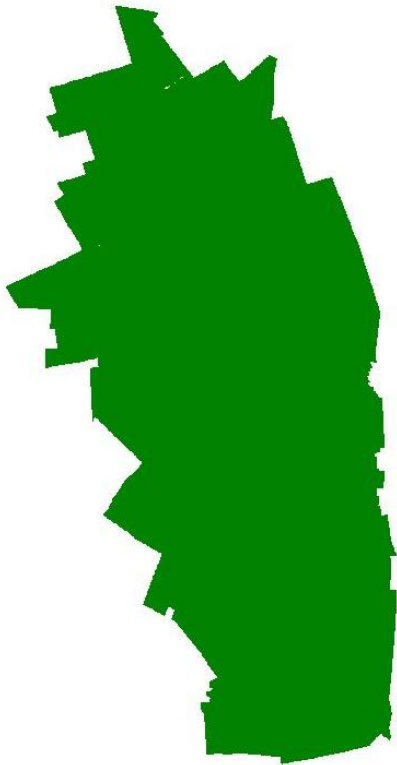
ÚMVP intézkedés	EMVA forrás
Natura 2000 kifizetések és a 2000/60/EK Irányelvhez kapcsolódó kifizetések	30 851 593
Natura 2000 kifizetések erdőterületeken	27 508 093
Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések	873 903 467
Erdő-környezetvédelmi kifizetések	31 717 792
Nem termelő beruházásoknak nyújtott támogatás	7 050 771
Nem termelő erdészeti beruházásoknak nyújtott támogatás	25 091 998
Natura 2000 területek fenntartási terveinek elkészítése	1 602 585
Összesen	997 726 299

Lehetőségek, fejlesztési célok

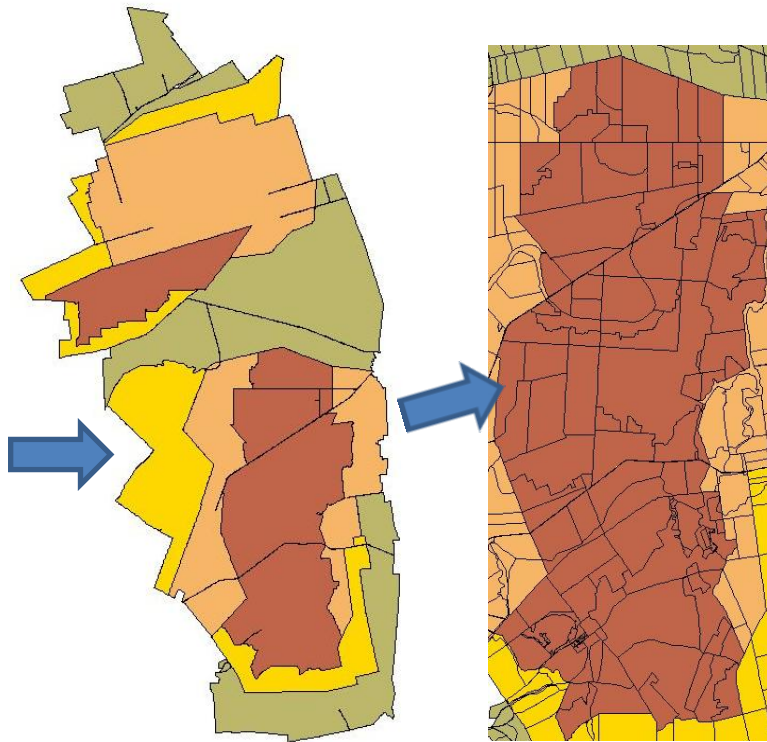
- A Natura 2000 hálózathoz kapcsolódó támogatások színtezettségének, struktúrájának megtartása;
- Támogatások körének kiteljesítése, pl.: vizes élőhelyek megőrzése érdekében nyújtott támogatások erősítése;
- Az intézkedések biodiverzitásra gyakorolt hatásának célzott monitorozása;
- Támogatások összegének lehetőség szerinti növelése;
- Terepi jelenlét és gazdálkodókkal való kapcsolattartás, szaktanácsadás erősítése.
- Egyszerűsítés, adminisztratív terhek csökkentése;
- Intézkedések közötti átjárhatóság biztosítása.
- Az MTÉT program továbbfejlesztése, helyi természeti adottságokhoz jobban igazodó előírások és előírásomagok kidolgozása;

Előírások megfogalmazásának területi szintjei

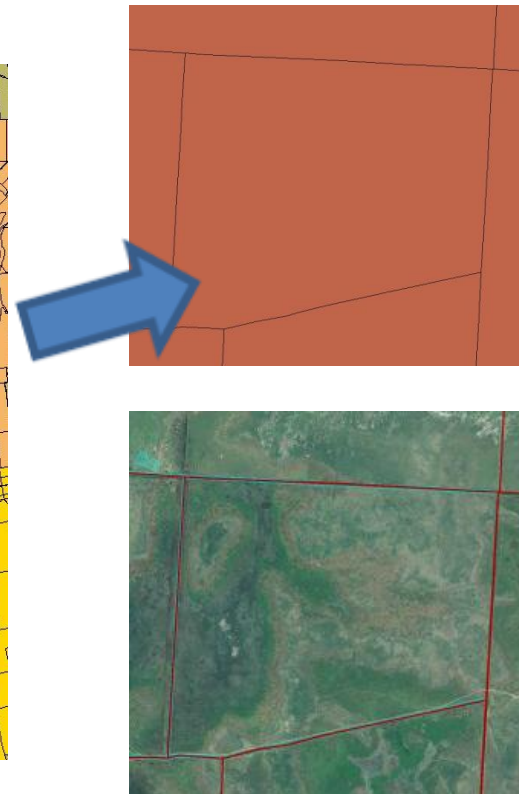
MTÉT

Zóna

Blokk

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!